

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Irányzatok és módszerek a komparatistikában

Egyetemi tanév: 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3. Intézet	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4. Szakterület	nyelv- és irodalomtudomány
1.5. Képzési szint	alapképzés
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	összehasonlító és világirodalom
1.7. Képzési forma	nappali képzés

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	A magyar irodalom története 1849-1908	A tantárgy kódja	LLT 4210
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	dr. T. Szabó Levente egyetemi tanár		
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Zabán Márta		
2.4. Tanulmányi év	2	2.5. Félév	2
2.6. Értékelés módja	Vizsga		
2.7. Tantárgy rendszere	kötelező	2.8. Tantárgy típusa	Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2. előadás	2	3.3. szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összórászáma	56	melyből: 3.5. előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					15
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórászámával)					5
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					8
Vizsgák					4
Más tevékenységek					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászámja					42
3.8. A félév összórászámja					98
3.9. Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	nem
---------------	-----

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

4.2. kompetenciabeli	nem
----------------------	-----

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	előadóterem, vetítő, internet-hozzáférés, laptop, hangszórók, tudományos adatbázisok, könyvtári hozzáférés alapvető klasszikus magyar irodalmi kézikönyvekhez, forráskiadásokhoz, szakmai kiadványokhoz és folyóiratokhoz a hallgatók számára
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	l. fentebb

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP2	Alkalmazza a kulturális és művészeti kifejezésformák sokféleségét
CP22	Naprakészen tartja szakmai ismereteit
CP3	Alkalmazza a társadalom- és bölcsészettudományok területén szerzett ismereteit
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT1	Alkalmazza a tudományos módszereket
CT3	Információforrásokat használ.

6.2. A tanulmányi programra jellemző kimeneti követelmények

A tantárgy által megcélzott kimeneti követelmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP1	A hallgató felismeri, megérti, leírja, magyarázza, összefoglalja és szintetizálja a nyelvtudományi (hangtan, szókészlet, alaktan, mondattan), irodalomtudományi, irodalomelméleti, kultúr- és civilizációtörténeti, valamint fordítástudományi ismereteket.	A hallgató a megszerzett ismeretek alapján szövegeket értelmez, illetve leír, érvelő vagy kritikai elemzéseket dolgoz ki. A hallgató összefüggéseket teremt a tanult diszciplínák között, hogy kialakítsa a szakterület integrált modelljét. A hallgató nyomon követi a szakterület tudományos és technológiai fejlődését.
CP2	A hallgató leírja az általános nyelvészet és irodalomelmélet alapvető fogalmait, és alkalmazza azokat a magyar nyelvre és irodalomra.	A hallgató alkalmazza a természetes nyelvek és az irodalom tanulmányozására jellemző módszertani és elméleti modelleket.

7. Tárgy-specifikus kimeneti követelmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)

1. A hallgató általános jártasságot szerez a világirodalom és összehasonlító irodalomtudomány legfontosabb kortárs módszertani megoldásairól
2. A hallgató képes alkalmazni szövegelemzésekben a legfontosabb 19. századi világirodalmi tendenciákat és szövegtípusokat
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. A hallgató képes összefüggően látni a 19. századi világirodalom történetét
2. A hallgató ismeri és használja a 19. századi világirodalommal kapcsolatos legfontosabb felismeréseket, módszertani megfontolásokat és képes alkalmazni azokat szövegelemzésekben is

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1-2. Van-e az állatoknak joga? Állat és ember új viszonya a romantikában	problémacentrikus kérdésfelvetés	
3-4. Modern gazdaság és irodalmi képzelet a 19. században Chamisso <i>Peter Schlemihl</i> -jétől a bohémság irodalmának gazdaságkritikájáig	problémacentrikus kérdésfelvetés	
5. A romantikus orientalizmus	problémacentrikus kérdésfelvetés	
6. Az esszé az európai romantikákban	problémacentrikus kérdésfelvetés	
7-9. A modern individualizmus mítoszai a hosszú 19. században	problémacentrikus kérdésfelvetés	
10. A város és az urbánus tapasztalat a 19. századi világirodalomban	problémacentrikus kérdésfelvetés	
11. Művészetábrázolás a hosszú 19. század világirodalmában		
12-13. Az „új nő” a 19. század végének művészeti és irodalmi életében és az irodalmi feminizmus megjelenése		
14. Korai modernizmusok a 19. századi világirodalomban		
A tárgy kötelező szépirodalmi szövegei: Honoré de Balzac: <i>Goriot apó</i> Charles Baudelaire: <i>A romlás virágai</i> Clemens Brentano: <i>A Lore Lay</i> Charlotte Brontë: <i>Jane Eyre</i> Robert Burns: <i>Shelah O'Neil, Nyugati szél, Falusi randevú, A rabszolga panasza</i> George Byron: <i>Don Juan</i> Adalbert von Chamisso: <i>Peter Schlemihl</i> A. P. Csehov: <i>Sirály</i>		

Gustave Flaubert: *Bovaryné. Vidéki erkölcsök*
M. Gorkij: *Éjjeli menedékhely*
Heinrich Heine: *A fehér elefánt, 1849 októberében*
Victor Hugo: *Levél egy hölgyhöz, melyet léghajóval küldtem el*
Henrik Ibsen: *Nóra*
F. H. Novalis: *Himnuszok az éjszakához*
John Keats: *Robin Hood, La belle dame sans merci, Óda egy görög vázához*
Guy de Maupassant: *Gömböc*
E. A. Poe: *A holló, Lee Annácska*
Arthur Rimbaud: *A párizsi orgia, avagy Párizs újra benépesül; Tetvéssző lányok, A részeg hajó, A magánhangzók szonettje*
Lev Nyikolajevics Tolsztoj: *Anna Karenina*
Verlaine: *Nevermore, Brüsszel I-II., Spleen, Streets, A bohóc, Kékmadár-fészek békessége*
Walt Whitman: *Ének magamról, Hallom Amerika dalát, Egy prostituálthoz*
Oscar Wilde: *Dorian Gray arcképe*
Émile Zola: *Nana*

A következő alkotásokból **kettő** kötelező:

Janes Austen: *Büszkeség és balítélet*
Emily Brontë: *Üvöltő szelek*
Charles Dickens: *Szép remények*
F. M. Dosztojevszkij: *Bűn és bűnhődés*
Alexandre Dumas: *Monte Cristo grófja*
George Eliot / Mary Ann Evans: *Middlemarch*
Ny. V. Gogol: *Holt lelkek*
Nathaniel Hawthorne: *A skarlát betű*
Victor Hugo: *Nyomorultak*
Jens Peter Jacobsen: *Niels Lyhne*
Jack London: *Aranyásók Alaszkában*
Herman Melville: *Moby Dick*
Mary Shelley: *Frankenstein*
Lev Nyikolajevics Tolsztoj: *Háború és béke*
H. G. Wells: *A láthatatlan ember*
Émile Zola: *Germinal*

8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés: Andersen: <i>Az árnyék</i>	összehasonlító irodalomtudományi jellegű olvasási stratégiák kialakítása	
2. A pénz vágya és kapitalizmusfóbia Chamisso <i>Peter Schlemihl</i> jében		
3-4. Balzac és a kapitalizmus születése. Honoré de Balzac: <i>Goriot apó</i>		
5-6. Elesettség, kiszolgáltatottság Makszim Gorkij <i>Éjjeli menedékhely</i> jében		
7-8. Örület, kegyelem, személyiség. F. M. Dosztojevszkij: <i>A félkegyelmű</i>		
9-10. Naturalizmus és elkötelezett irodalom. Émile Zola: <i>Nana</i>		

11-12. Megkettőződő személyiség, férfi- és művészkép: Oscar Wilde: <i>Dorian Gray arcképe</i>		
13-14. Charles Baudelaire: <i>A romlás virágai</i>		

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok	9.2 Értékelési módszerek	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	jártasság az egyes témakörökben, a szakmai problémák kezelésének minősége, logikus érvelés, árnyalt fogalomhasználat, az irodalomjegyzék alapos ismerete	vizsga	2/3
9.5 Szeminárium	a szemináriumra kijelölt szépirodalmi és művészeti alkotások alapos, értő, átgondolt ismerete, illetve aktív részvétel a közös szemináriumi munkában	folyamatos értékelés a félév során (átmenő szükséges)	1/3
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei - egyetlen szeminárium mulasztható - a szemináriumi szövegek alapos elolvasása, aktív jelenlét a szemináriumon - az otthoni feladatok rendszeres és pontos elvégzése aktív jelenlét az előadáson és jártasság az előadás által felvetett kérdéskörökben			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok)

	A fenntartható fejlődés általános ikonja			

Kitöltés időpontja:
2026. április 8.

Előadás felelőse:
dr. T. Szabó Levente

Szeminárium felelőse:
dr. Zabán Márta

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

(Signature)

(Signature)

Intézetigazgató:

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

BERSZAN ISTVAN
2026.04.24 10:23
Aprob acest document

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása